

ACK, VAD FÖR EN USEL KOJA – EPISTEL NR 34
OH! WHAT A WRETCHED HOVEL – EPISTLE NB 34

by Carl Michael Bellman

1.Ack, vad för en usel koja! Spräckta rutor, brutna lås!
1.Oh! what a wretched hovel! Broken windows, broken locks!

Tuppen gal en sträv hoboja; trumman hörs i gränden slås.
The rooster crows a harsh oboe-sound; the drum is sounding in the alley.

Wer da! Wer da! Larm på gatan. Jeppe, blås i tornet, blås!
What! Woe! Alarm in the street. Jeppe, blow (the alarm) in the tower, blow!

Som en gås kacklar den satan. Klockan klämtar, vatten fås.
Like a goose, that devil is cackling. The bell is tolling, water is on its way.

2.Nicklas torn som röda gulle' blänker i den mörka natt;
2.The Nicklas' Tower, as red gold it shines in the dark night;

i en hövolm på en skulle slåss två kärngar om en tratt;
in a haystack in a hayloft, two shrews are fighting about a funnel;

ur en sönderslagen ruta tittar fram en gulbrun katt;
from a broken window-pane, a golden-brown cat is looking out;

straxt besatt hundarna tjuta; larm och buller, gråt och skratt.
now, the dogs start to howl like possessed; din and rumble, tears and laughter.

3.Pumpen gnäller, skorsten sprakar,
3.The pump is squeaking, the chimney emits sparks,

hästen gnäggjar vid sin töm,
the horse is neighing at its rein,

jorden gungar, sprutan brakar,
the earth is shaking, the fire-pump is roaring,

böljan susar i Norrström.
the waves are sighing in Norrström.

Manskap, sväng i divisioner, skyllra, marsch och flaskan töm,
All hands, turn in your groupings, present arms, march, and empty your bottles,

stjäl och göm, marsch i plutoner,
steal and hide, march in your platoons,

stör de skönas midnattsdröm!
disturb the midnight dreams of the beauties!

4.Skådom nu Kolmätargränden, smal och smutsig, full med grus;
4.Now behold the Kolmätar Alley, narrow and dirty, full of gravel;

rådstutaket syns vid änden,
the roof of the town hall can be glimpsed at the end (of it);'

sen blott krog och jungfruhus.
after that, (there is) only taverns and brothels.

Ur ett bugnat fönstergaller syns en nymf med skinnkarpus;
Through a bended lattice-window, you see a nymph with a hood of skin;

straxt burdus slagsmål och skvaller, nakna hjässar, tomma krus.
now, there is abruptly fights and gossip, naked pates, empty jars.

5.Mot en vägg med skalmar tryckta
5.With its shafts leaning against a wall,

står en kärra full med drank;
there is a wagon full of distiller's wash;

i en sönderslagen lykta ryker en utbrunnen dank,
in a broken lantern, a burnt-out candle is smouldering,

och i rännsten på sitt öra vilar en gesäll så pank.
and in the gutter, on his ear, a penniless journeyman is resting.

Kors vad stank! Vad ska vi göra? Vräk den saten mot ett plank!
Phew! what a stink! What shall we do? Toss the poor devil close to a fence!

6.Kors, bland dessa Sodoms murar är det svårt att hitta rätt;
6.My! among these walls of Sodom, it is hard to find your way;

mörka valv och heta skurar brylla ögat på allt sätt.
dark archways and hot showers confuse the eyes in every way.

Här bor Movitz. Kors, vad buller! Brandsignal och bajonett,
Here Movitz resides. Oh! what a racket! Fire-alarm and bayonet,

menuett, tjuvar, patruller, jungfruröster, klarinett!
menuet, thieves, patrols, shrieks from girls, clarinet!

7.Där hans port, där skylten hänger.
7.There is the gate (of his house); there, where the sign hangs.

Skål, min bror, av hjärtans grund.
Cheers, my brother, of all my heart.

Löjet sig så milt framtränger ur en gul och bleknad mund.
The smile gently forces its way out of a yellow and pallid mouth.

Gubben Movitz ler och nickar, men från Charons mörka sund
Old man Movitz grins and nods, but from the dark straits of Charon,

dödens blund i dina blickar bådard snart din sista stund.
the sleep of death (that is) in your gaze (soon) heralds your last hour.

8.Skratta, Movitz, bliv ej sjuker; märk, bland pikar och gevär,
8.Laugh, Movitz, don't get sick; see, among pikes and rifles,

Themis' mantlar och peruker syns i rännsten här och där;
the mantles and wigs of Themis can be glimpsed in the gutters, here and there;

guldgaldon i röda flammen bjuder lydnad och besvär.
gold-braids in the red flames bids (for) obedience and complaints.

Drick, förtär, klingom tillsamman, en bit tuggbuss åt dig skär!
Drink, eat, feast together, help yourself to a piece of chewing-tobacco!

9.Vräk på nacken basfiolen; eld i skruven röd och varm.
9.Heave the double-bass onto your back; the tuning-peg is afire, red and hot.

Tag den stora läderstolen; akta dyna, fot och karm!
Grab that big leather-chair; mind its cushion, feet and arms!

Flöjten, lyran och bassongen, häng dem frammanför din barm!
The flute, the lyre, and the bassoon: hang them in front of your bosom!

Lustigt larm! Glöm ej hovtången; stick valthornet på din arm!
Merry uproar! Don't forget the large pincers; hang the French horn on your arm!

10.En Aeneas lik vid Troja Movitz utur porten går;
10.Alike Aeneas at Troy, Movitz exits from the doorway;

klarinett, fiol, hoboja, allt i ljusan låga står.
clarinet, violin, oboe, everything is all ablaze.

Elden fladdrar i peruken, sprutan han i nacken får;
The fire flickers in his wig; the water (from the fire-hose) hits his neck;

slangen slår Movitz på buken; vatten sköljer ben och lår.
the hose hits Movitz on his belly; water flows over his legs and thighs.

11.Jordens gudar, all er lycka är ett stoft, ett glittergrus;
11.You Gods of Earth: all your fortunes are but dust, a glimmering gravel;

fattigdomen vid sin krycka lämnar lätt sitt trånga hus;
poverty, (leaning) on its crutch, easily leaves its cramped quarters;

Movitz går till nästa krogen, borgar där förnöjd ett krus,
Movitz enters the next pub, (and) there (he) happily buys a pitcher on credit,

tar ett rus, tapper och trogen, somnar vid ett sexörsljus.
gets drunk, gallant and faithful; falls asleep beside a cheap (tallow) candle.

Translation by Eva Toller, 2009